

21. ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2014. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 7. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Test se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju testa treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u testovima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje preporučeno od ministra znanosti, obrazovanja i sporta, dr. sc. Željka Jovanovića, za korištenje u osnovnim i srednjim školama i objavljen na internetskim stranicama Instituta za Hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog tiskanog slova.

Za vrijeme testiranja ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio testa.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadaci prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadaci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ili odgovori u kojima je u kombinaciji upisan ispravan odgovor i odgovor u zagradi ne vrednuju se.

**U SVAKOM OD SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** 1. Među navedenima, euroazijske države su:
a) Moldavija (Moldova)   b) Kazahstan   c) Turska   d) Bjelorusija   e) Armenija
- 2** 2. Među navedenim europskim uzvisinama, mlada ulančana gorja su:
a) Penini   b) Ardeni   c) Rodopi   d) Pindos   e) Betijski Kordiljeri
- 2** 3. Među navedenima, oblici ledenjačkog reljefa su:
a) klif   b) rijas   c) morena   d) laguna   e) fjeld
- 2** 4. Među navedenima, nizine kroz koje teče rijeka Dunav su:
a) Padska   b) Panonska   c) Pribaltička   d) Vlaška   e) Istočnoeuropska
- 2** 5. Među navedenim rijekama, tipičan estuarij imaju:
a) Po   b) Rhone   c) Avon   d) Elbe (Laba)   e) Ebro
- 2** 6. Među navedenima, klimatski čimbenici (modifikatori klime) su:
a) kontinentalnost   b) vlaga zraka   c) padaline   d) temperatura zraka   e) morska struja
- 2** 7. Među navedenim indoeuropskim jezicima, u skupinu romanskih jezika pripadaju:
a) portugalski   b) švedski   c) francuski   d) engleski   e) danski
- 2** 8. Među navedenim državama, republike su:
a) Austrija   b) Belgija   c) Danska   d) Španjolska   e) Italija

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1** 9. Među navedenim stijenama, metamorfna (preobražena) stijena je:
a) granit   b) mramor   c) vapnenac   d) bazalt
- 1** 10. Među prikazanim kulturno-povijesnim spomenicima, u Londonu se nalazi:

a)

b)

c)

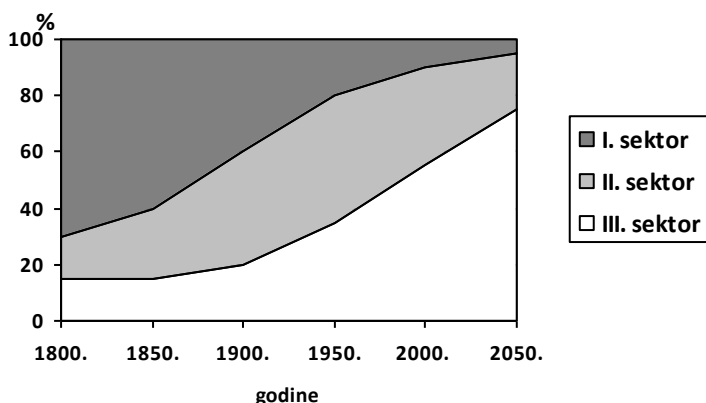

d)

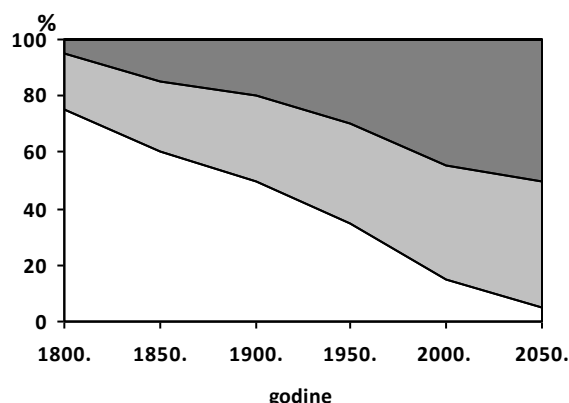

1 11. Među prikazanima, dijagram koji odgovara kretanju udjela zaposlenih po sektorima djelatnosti u Europi od 1800. do 2050. godine je:

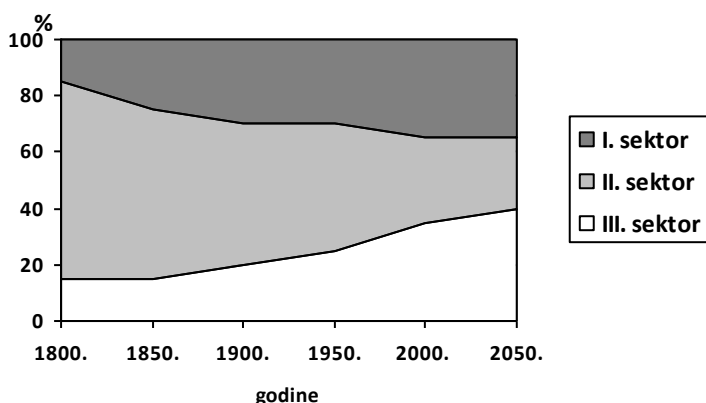
a)

b)

c)

d)

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2 12. Navedene opise morskih prolaza poveži s imenima morskih prolaza.

A) povezuje Jonsko i Tirensko more

B) povezuje Mramorno i Crno more

___ Otrantska vrata

___ Mesinski prolaz

___ Korintski kanal

___ Bospor

___ Dardaneli

2 13. Navedene sljevove poveži s rijekama koje im pripadaju.

A) sredozemni sljev

B) baltički sljev

___ Douro (Duero)

___ Ural

___ Zapadna Dvina (Daugava)

___ Ebro

___ Pečora

2 14. Navedena objašnjenja procesa poveži s geografskim pojmovima.

A) udio gradskog stanovništva u ukupnom stanovništvu

B) povećanje udjela zaposlenih u uslužnim djelatnostima

___ litoralizacija

___ industrijalizacija

___ urbanizacija

___ stupanj urbanizacije

___ tercijarizacija

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM
UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA
U LIJEVOM STUPCU. JEDNO SLOVO I JEDAN BROJ SU VIŠAK.**

- 3** **15.** Poveži karakteristični biljni pokrov i prostor s pripadajućim tipom klime.
_____ sredozemna (Cs)	A - tajga	1 - obala uz Botnički zaljev
_____ umjereno topla (Cf)	B - tundra	2 - otok Sicilija
_____ vlažna snježno-šumska (Df)	C - makija	3 - Prikaspijska nizina
	D - listopadne i mješovite šume	4 - poluotok Bretanja

- 3** **16.** Poveži geografski položaj i gospodarsko obilježje s pripadajućim francuskim gradom.
_____ Toulouse	A - sjeverozapad Francuske	1 - središte tekstilne industrije
_____ Lille	B - sjeveroistok Francuske	2 - središte automobilske industrije
_____ Strasbourg	C - jug Francuske	3 - riječna luka na Rajni
	D - sjever Francuske	4 - središte zrakoplovne industrije

- 3** **17.** Poveži ime rijeke i ime države s pripadajućom europskom morskom lukom.
_____ Antwerpen	A - Elbe (Laba)	1 - Francuska
_____ Rotterdam	B - Loire	2 - Ujedinjeno Kraljevstvo
_____ Nantes	C - Schelde	3 - Nizozemska
	D - Rhein (Rajna)	4 - Belgija

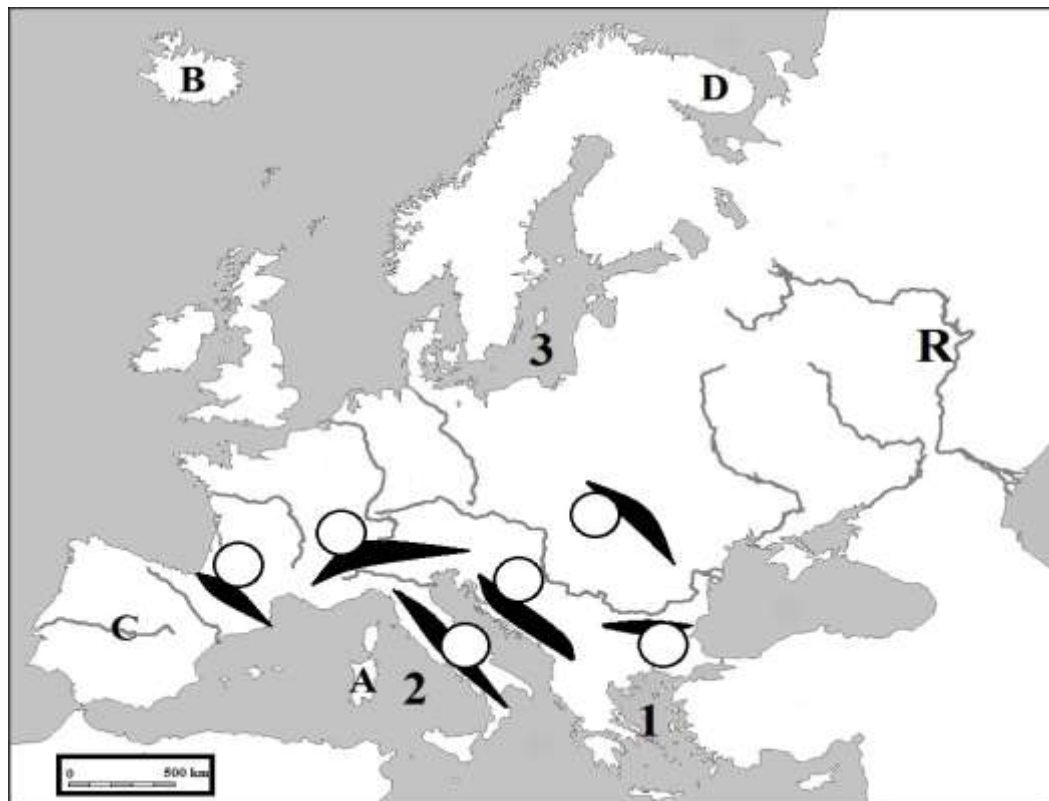
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE POVIJESNE POMORSKE KARTE.

- 1** **18.** Turski kartograf i pomorac Piri Reis u prvoj polovici 16. stoljeća izradio je atlas pomorskih karata u kojem je prikazana obala Sredozemlja.

Tip obale prikazan na karti zove se _____ tip obale.

SLJEDEĆIH PET ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE EUROPE.

- 2** **19.** Na karti su slovima C i D označeni poluotoci. Na crte iza slova upiši imena traženih poluotoka.
 C _____ D _____
- 2** **20.** Ime rijeke označen slovom R je _____ i ona pripada _____ sljevu.
- 3** **21.** U odgovarajuće kružiće na karti upiši slova za sljedeće europske planinske lance (tri kružića su višak):
 K Karpati   A Alpe   D Dinaridi
- 3** **22.** Na karti su brojevima 1, 2 i 3 označena mora. Na crte iza brojeva upiši imena traženih mora.
 1 _____ more   2 _____ more
 3 _____ more
- 2** **23.** Na karti su slovima A i B označeni otoci. Na crte iza slova upiši imena traženih otoka.
 A _____ B _____

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE.

- 2** **24.** Geološka era u kojoj je formirana Panonska nizina zove se _____, a geološka era u kojoj je formiran Ural zove se _____.
- 3** **25.** Ime države u kojoj se nalazi jezero Vänern je _____, a ime države u kojoj se nalazi jezero Onega je _____.
 Prema postanku udubljenja koje je danas ispunjeno vodom oba jezera ubrajamo u _____ tip jezera.

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

		Island	Albanija	Mađarska	Belgija	Španjolska
površina (km ²)		100 000	30 000	93 000	33 000	505 000
broj stanovnika		300 000	3 100 000	10 100 000	10 500 000	44 400 000
stopa rodnosti (‰)		13,6	15,2	9,7	10,3	10,0
stopa smrtnosti (‰)		6,8	5,3	13,1	10,3	9,8
BDP po stanovniku (USD)		50 952	2 677	10 820	34 834	25 898
broj automobila na 100 stanovnika		56,3	2,9	26,9	46,3	46,2
udio zaposlenih po sektorima djelatnosti (%)	I.	7	58	5	2	6
	II.	23	13	34	25	31
	III.	70	29	61	73	63
udio sektora djelatnosti u BDP-u (%)	I.	10	25	3	1	3
	II.	25	19	31	25	29
	III.	65	56	66	74	68

2 26. Ime države koja ima najveći udio zaposlenih u sekundarnom sektoru je _____, a ime države u kojoj tercijarni sektor ostvaruje najveći udio BDP-a je _____.

2 27. Među navedenima, ime najrjeđe naseljene države je _____, a ime najgušće naseljene države je _____.

prostor za računanje

2 28. Stopa prirodne promjene u Albaniji iznosi _____, a ime države koja je zabilježila prirodni pad je _____.

prostor za računanje

2 29. Među navedenima, ime države koja ima najveći BDP po stanovniku je _____, a ime države koja ima najmanji BDP po stanovniku je _____.

1 30. Među navedenima, ime države čiji službeni jezik spada u uralo-altajsku skupinu jezika je _____.

1 31. Među navedenima, ime države koja ima najveći stupanj automobilizacije je _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA EUROPE.

- 2 32. Ime države u kojoj je smještena najzapadnija točka Europe je _____, a na priloženoj karti označena je slovom _____.
- 2 33. Ime države čiji službeni jezik pripada u skupinu ostalih indoeuropskih jezika je _____, a na priloženoj karti označena je slovom _____.
- 2 34. Ime države koja je u 19. stoljeću bila vodeća kolonijalna i industrijska sila zahvaljujući povoljnom geografskom položaju i rudnim bogatstvima je _____, a na priloženoj karti označena je slovom _____.
- 2 35. Ime vodeće države Europske unije po vrijednosti ukupne poljoprivredne proizvodnje je _____, a na priloženoj karti označeno je slovom _____.